

Pensioenakkoord 2003 inzake de toekomst ABP-pensioen en financiële positie ABP (3 november 2003)

Het Verbond Sectorwerkgevers Overheid

en

de Samenwerkende Centrales van Overheidspersoneel

Overwegende:

- dat partijen het eens zijn over het streven naar een structurele pensioenregeling die voldoet aan kwaliteitskenmerken als solidariteit, rechtvaardigheid en intergenerationeel evenwicht, die financieel stabiel en houdbaar is. Hierbij hoort dat die pensioenregeling zodanig is dat deze betaalbaar is maar ook dat de bij die regeling behorende kostendekkende premie betaald dient te worden.
- dat partijen groot belang hechten aan een aanvullende inkomensvoorziening voor de levensfase waarin men in het algemeen geen inkomen uit arbeid meer kan verwerven. Het streven daarbij is deze inkomensvoorziening jaarlijks aan te passen aan de ontwikkeling van de inkomens van actieven.
- dat de inkomensvoorziening voor verschillende categorieën (alleenstaand, alleenverdiener, anderhalfverdiener, tweeverdiener) tot een redelijk pensioenresultaat zal moeten leiden. Verzekerden moeten de mogelijkheid hebben om onderlinge solidariteit binnen een samenlevingsverband tot uitdrukking te brengen in de individuele toepassing van de regeling.
- dat partijen op 4 juli 2003 een akkoord zijn overeengekomen, dat als onderdeel van deze overeenkomst is bijgevoegd, waarbij is afgesproken dat dit akkoord op een aantal onderdelen nog nader zal worden ingevuld;

bevestigen partijen, sociale partners in de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid, het akkoord van 4 juli 2003 en komen bij wijze van nadere invulling, aanvulling en wijziging van dat akkoord het volgende overeen:

Middelloon

Zoals overeengekomen in het akkoord van 4 juli 2003 wordt de pensioenregeling voor de werknemers in de sector overheid en onderwijs per 1 januari 2004 van een eindloonregeling omgezet in een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. Om recht te doen aan het uitgangspunt voor middelloon, te weten een gelijkwaardig pensioenresultaat als onder de werking van een eindloonregeling bij gelijkmatige carrière, wordt in afwijking van het akkoord van 4 juli 2003 zowel een aanpassing van het franchiseniveau als het opbouwpercentage aangebracht. Bij de berekening van het pensioen als ook bij de vaststelling van de premie wordt vanaf 1 januari 2004 uitgegaan van een opbouwpercentage van 1,9 en een franchiseniveau van €13.000.

Partijen hadden in het akkoord van 4 juli 2003 reeds besloten dat een verhoging van het pensioenresultaat door de overgang naar een middelloonregeling bij deelnemers die het einde van hun carrière hebben bereikt als onbedoeld en ongewenst moet worden beschouwd. Afgesproken is om dit in te vullen door de aanpassing van het franchiseniveau en opbouwpercentage voor deelnemers die veertig jaar of ouder zijn, waarbij twee leeftijdscohorten worden onderscheiden. Voor de deelnemers die op 1 januari 2004 veertig jaar of ouder maar nog geen vijftig jaar zijn, geldt een opbouwpercentage van 1,8 en een franchise van €14.250. Voor de deelnemers die op 1 januari 2004 vijftig jaar of ouder zijn geldt een opbouwpercentage van 1,75 en een franchise van €15.250. De cohorten worden uitgedrukt in geboortejaren. De genoemde franchisebedragen gelden voor het jaar 2004, en worden vervolgens per 1 januari 2005 nader vastgesteld conform de systematiek van het pensioenreglement. Bij de premievaststelling zullen voor de onderscheiden deelnemers diezelfde franchisebedragen worden toegepast.

Partijen zijn overeengekomen ook onder het middelloonstelsel de huidige peildatumsystematiek integraal te blijven hanteren.

Partijen zijn verder overeengekomen dat bij de overstap naar een middelloonregeling per 1 januari 2004 een definitieve vaststelling van de aanspraken opgebouwd onder de eindloonregeling plaatsvindt. Bij de vaststelling van de eindloonaanspraak wordt uitgegaan van het peildatuminkomen per januari 2004 en de franchise van €15.250 nadat

deze per 1 januari 2004 nader is vastgesteld conform de systematiek van het huidige pensioenreglement. Deze eindloonaanspraak zal onder de werking van de middelloonregeling voorwaardelijk worden geïndexeerd op dezelfde wijze als de vanaf 1 januari 2004 op te bouwen middelloonaanspraken.

Aanpassing nabestaandenpensioenen

In het akkoord van 4 juli 2003 is afgesproken dat het niveau van het nabestaandenpensioen bij overlijden na de leeftijd van 65 jaar voor aanspraken op te bouwen vanaf 1 januari 2004 wordt gebracht op 5/14 van het ouderdompensioen. Aanspraken op nabestaandenpensioenen opgebouwd voor 2004 wijzigen niet. Op deze wijze zal de verlaging van het nabestaandenpensioen geleidelijk verlopen.

In aanvulling op het akkoord van 4 juli 2003 wordt een regeling getroffen op basis waarvan de deelnemer eenmalig kan kiezen door middel van een expliciete schriftelijke verklaring voor een aanvulling van het nabestaandenpensioen tot het niveau van 5/7 deel van het ouderdompensioen tegen een collectieve kostendekkende premie, ongeacht leeftijd en gezondheidsrisico's, voor rekening van de werknemer. Degenen die op 1 januari 2004 deelnemer zijn in de ABP regeling wordt begin 2004 deze eenmalige keuze voorgelegd. Nieuwe deelnemers wordt deze eenmalige keuze voorgelegd bij aanvang van het deelnemerschap ABP. Het aanbieden van deze keuze zal gepaard gaan met een duidelijke toelichting. Deelnemers behouden de vrijheid om eenmalig uit te stappen uit die aanvullende regeling.

Vereenvoudiging en risicobeheersing

Ter vereenvoudiging van het pensioenreglement en met het oog op risicobeheersing van de uitgaven aan de pensioenregeling is afgesproken dat een aantal elementen die als onevenwichtig of niet meer passend worden beschouwd uit de regeling wordt gehaald.

Tegen deze achtergrond wordt de premievrije pensioenopbouw voor arbeidsongeschikten in afwijking van het akkoord van 4 juli 2003 beperkt tot 70%. De pensioengrondslag waarover het pensioen van de arbeidsongeschikte deelnemer wordt opgebouwd is het inkomen in de oorspronkelijke betrekking minus de franchise.

In situaties waarin sprake is van een dienstongeval worden deze wijzigingen zodanig toegepast dat de huidige bescherming ten aanzien van de pensioenopbouw OP/NP niet wordt aangetast door dit akkoord.

In aanvulling op het akkoord van 4 juli 2003 wordt in de fpu-regeling een wijziging van de anticumulatie van neveninkomsten uit arbeid of bedrijf toegepast. Dit houdt in dat de neveninkomsten uit arbeid of bedrijf op vergelijkbare wijze als neveninkomsten uit een arbeidsongeschiktheidsregeling in mindering worden gebracht op de fpu-uitkering.

Verder wordt in aanvulling op het akkoord van 4 juli 2003 afgesproken dat ingeval van samenloop van reguliere premie en een bijdrage van het FVP geen restitutie van een eventueel premiesurplus plaatsvindt. Dit kan zich voordoen bij de financiering van de pensioenopbouw van een werkloze deelnemer ouder dan 40 jaar.

Tenslotte wordt een aantal andere kleinere wijzigingen in de regeling doorgevoerd overeenkomstig de besluitvorming daarover op 21 oktober en 29 oktober 2003 in de Pensioenkamer.

FPU

Ten einde te regelen dat de totale kosten verbonden aan deze aanpassingen van de pensioenregeling blijven binnen de door partijen overeengekomen financiële kaders wordt, zolang als noodzakelijk voor de structurele dekking van deze afspraak, in aanvulling op het akkoord van 4 juli 2003, de voor 1 januari 2004 geplande start van de kapitaaldekking van het basisdeel fpu uitgesteld.

Militair personeel

Partijen erkennen dat bijzondere omstandigheden het rechtvaardigen dat voor het jaar 2004 de huidige eindloonregeling van kracht blijft; alle overige afspraken uit dit pensioenakkoord zijn wel van toepassing vanaf 2004. De lasten verbonden aan deze bijzondere positie van het militair personeel komen voor rekening van de sector Defensie, volgens de afspraken die hierover reeds zijn gemaakt binnen de sector Defensie en die op 21 oktober 2003 in de Pensioenkamer zijn geaccordeerd. Deze uitzonderingspositie geldt alleen voor het militair personeel en beperkt zich tot het jaar 2004. Daarna valt het militair personeel onder de algemene regeling tenzij voor 1 januari 2005 een andere regeling is getroffen.

Slot

Het akkoord is tot stand gekomen op basis van tentatieve berekeningen met als doel dekking te vinden voor de regeling waarin voor 2004 een kostendekkende premie van 19% (plus 0,6% die wordt gecompenseerd door het uitstel van de kapitaaldekking van de basisuitkering fpu), zoals genoemd in de slotpassage van het akkoord van 4 juli, wordt gerealiseerd. Indien mocht blijken dat in de berekening onjuistheden zitten dan wel van verkeerde vooronderstellingen is uitgegaan spreken partijen af dat die tijdig voor de premiestelling voor 2005 structureel zullen worden gecompenseerd. Zo mogelijk in de besprekingen over het dossier fpu en levensloop.

Definitieve instemming van de Samenwerkende Centrales van Overheidspersoneel met dit akkoord gebeurt pas indien het najaarsakkoord tot stand is gekomen. Indien het najaarsakkoord niet tot stand komt, treden partijen in overleg over de dan ontstane situatie.

's Gravenhage, 3 november 2003

*Namens de Samenwerkende Centrales van
Overheidspersoneel (SCO):*

Namens de Algemene Centrale van
Overheidspersoneel (ACOP),
P.J. Gortzak

Namens de Christelijke Centrale voor Overheids- en
Onderwijspersoneel (CCOOP),
J.S. Duijnhouwer

Namens het Ambtenarencentrum (AC),
J. Witvoet
namens deze P.J. Gortzak

Namens de Centrale van Middelbare en Hogere
Functionarissen bij Overheid en Onderwijs, Bedrijven
en Instellingen (CMHF),
C.A.M. Michielse

*Namens het Verbond van Sectorwerkgevers Overheid
(VSO):*

J.A.P. Veringa

C.M. Sjerps